

**TVORBA KVALITNEJ ELEKTRIČKOVEJ TRATE S NÍZKOU HLUČNOSŤOU V NOVOM
CENTRE BRATISLAVY**

**SPOLOČNÉ PREHLÁSENIE NEZÁVISLEJ SKUPINY EXPERTOV, KTORÁ SA STRETÁVALA
A PRACOVALA V OBDOBÍ NOVEMBER 2020 - JANUÁR 2021**

**PRE VÁŽENÉHO PÁNA
PRIMÁTORA MATÚŠA VALLA
MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVA
PRIMACIÁLNE NÁMESTIE 1
811 01 BRATISLAVA**

V BRATISLAVE, 21. JANUÁRA 2021

Zainteresovaní odborníci

Ervin Lumnitzer, Technická univerzita Košice

Monika Rychtáriková, Fakulta architektúry Katolíckej univerzity Leuven, predsedníčka SKAS

Jindřich Smetana, Smetana Atelier, Praha

Pavel Rada, RadaArchitekti, Brno

Peter Zaťko, A & Z ACOUSTICS s.r.o., Bratislava

Piotr Z. Kozłowski, Pracownia Akustyczna, Wrocław

Federico Cruz-Barney, STUDIO DAP, Paríž,

Christian Czolbe, Prose AG, Winterthur, Zürich

Hans Rudolf Graf, Prose AG, Winterthur, Zürich

Vyhlasenie skupiny expertov

- 1) Vzhľadom na to, že v čase výstavby projekt garáží divadla nezohľadňoval umiestnenie električkovej trate, možno predpokladať, že statický posudok existujúcej stavby garáží nebude vyhovovať novým podmienkam na umiestnenie novej električkovej trate.
- 2) Neuprednostňujeme možnosť vedenia trate poza divadlo, pretože oblúky koľajovej trate znamenajú väčšie problémy a spôsobujú väčší hluk a vibrácie pri prevádzke divadla.

3) Preto odporúčame zamerať všetky investičné prostriedky na vedenie trate popred divadlo, pričom mesto Bratislava sa zaväzuje zabezpečiť maximálnu kvalitu:

- predprojektovej dokumentácie (merania a štúdia uskutočniteľnosti),
- projektovej dokumentácie,
- realizácie,
- validačných meraní po realizácii,
- údržby a opráv.

4) V tejto chvíli nevieme, aké opatrenia budú potrebné. Ich rozsah bude špecifikovaný v štúdiu uskutočniteľnosti, avšak expertná skupina súhlasí, že električková trať pred divadlom sa dá stavať a prevádzkovať bez výrazného vplyvu na divadlo, v prípade, že budú prijaté primerané opatrenia.

Zoznam odporúčaných opatrení uvádzame nižšie.

ODPORÚČANÉ OPATRENIA (PORADIE NIE JE PODĽA DÔLEŽITOSTI)

- a) Kompletný súbor dostupnej dokumentácie týkajúcej sa budovy Slovenského národného divadla: architektonické plány, konštrukčné projekty a dokumentácia, projekty a dokumentácia inštalácií mechanických systémov, historické fotografie atď.
- b) Podrobná kontrola technického stavu budov divadla a garáží. Statický a konštrukčný posudok návrhu existujúcej konštrukcie garáží vrátane posúdenia možného rozšírenia súčasnej konštrukcie garáží (štúdia dilatačnej škáry oddeľujúcej garáže od divadla).
- c) Oboznámenie sa s plánovanými typmi električiek na predpovedanie ich hlukových a vibračných dopadov na dané miesto. Dizajn vozov by mal prihliadať na architektúru a charakter urbanistického a architektonického prostredia.
- d) Merania hlučnosti a typických vibrácií zeme v blízkosti už existujúcich koľajových tratí rôznej konštrukcie, rôznych rýchlostí a typov koľajových vozidiel.
- e) Podrobné porovnanie s električkovými traťami vedenými v blízkosti divadiel v iných mestách (posúdenie podobných projektov električkových tratí, už zrealizovaných a globálne osvedčených konštrukčných riešení, ktorých vlastnosti už boli overené meraniami hlučnosti a vibrácií).
- f) Výber projektového tímu pozostávajúceho z odborníkov na akustiku, hluk a vibrácie, autorizovaných stavebných inžinierov a projektantov, odborníkov na dynamiku a statiku budov by mal prebehnúť transparentným spôsobom, prostredníctvom medzinárodnej súťaže.
- g) Starostlivý výber zhotoviteľa (dodávateľa) týchto posudkov a meraní s preukázanými skúsenosťami pri riešení podobných problémov by mal prebehnúť prostredníctvom medzinárodnej súťaže.
- h) Stanovenie prijateľných cieľových akustických a vibračných kritérií – určenie hladín vibrácií a hlučnosti prijateľných v hľadiskách rôznych typov divadelných priestorov – treba prihliadať na trvanie šumovej udalosti. Odporúčame predložiť prehľad literatúry o najmodernejších divadlách a názorov na požiadavky na akustickú pohodu v divadle

(berúc do úvahy nielen ekvivalentné hodnoty, ale najmä instantné / aktuálne hodnoty šumu).

- i) Charakterizácia hlučnosti a vibračných pomerov v budove SND - merania pri typickej prevádzke všetkých technických zariadení, v rôznom dennom čase, v rôznych sálach, pri simulácii prejazdov električiek atď., ako aj v ostatných dotknutých budovách v danej oblasti. Odporúčame zadať vypracovanie druhého nezávislého znaleckého posudku, ktorého výsledky akceptuje aj vedenie divadla.
- j) Štúdia uskutočniteľnosti určí, či je technicky možné vybudovať električkovú trať bez toho, aby mala negatívny vplyv na prevádzku národného divadla. Táto by mala byť predložená pred konštrukčnou a projektovou dokumentáciou.
- k) Mal by byť spísaný obsah požiadaviek založený na výsledkoch štúdie uskutočniteľnosti.
- l) Na základe obsahu požiadaviek odporúčame vyhlásiť medzinárodnú súťaž na projekt.
- m) Zavedenie obmedzenia rýchlosti (10 - 15 km/h) električiek v bezprostrednej blízkosti divadla. Nízka rýchlosť by znížila aj finančnú náročnosť stavby.